

obzor

NEWS MAGAZIN VEČERNJEG LISTA
SUBOTA 17. ožujka 2012. broj 439

najutjecajniji tjednik

ORSAT
MILJENIĆ

ministar pravosuđa

44/

OBEŠTEĆENJE ŽRTAVA HOLOKAUSTA NE ZNAČI DA JE HRVATSKA SLJEDNICA NDH

NE LEGALIZIRAMO DROGE!

ŽELIMO SE ŽEŠĆE BAVITI
DILERIMA I KRIJUMČARIMA

35/

JURE RADIĆ O POSLOVIMA IGH

NAKON PROPALIH
DOGOVORA U RUSIJI
I CRNOJ GORI VIŠE ME
NE ZANIMAJU MILIJARDE
NEGO MILIJUNI

PLUS
48/

BLOGERI NA METI DIKTATORA I MAFIJE

LANI U SVIJETU UHIĆENO 199 BLOGERA,
UBIJAJU IH U MEKSIKU, LIBIJI, SIRIJI...

56/

CVRČAK I MRVICA

PRVI DOMAĆI 3D
ODGOVOR PIXARU:
VELIKANI SVJETSKJE
ANIMACIJE RADIT ĆE
NA HRVATSKOM
DUGOMETRAŽNOM CRTIĆU

Politika / Intervju

**OBEŠTEĆENJE
ŽRTAVA
HOLOKAUSTA
NE ZNAČI DA
JE DANAŠNJA
HRVATSKA
SLJEDNICA NDH**

ORSAT

MILJENIĆ

MINISTAR PRAVOSUĐA

ODVJETNIK I MINISTAR Sada bitno drugačije gledam na pravosuđe. Svaki dan

SA ZORANIM MILANOVIĆEM DOBRO SAM SURADIVAO JOŠ U MVP-U

Nisam član stranke, ali sam ministar iz kvote SDP-a. To je stranka koja je najbliža mojem svjetonazoru

Ako su neki od javnih izvršitelja pretrpjeli štetu zbog odluke o odustajanju od ovršiteljske službe, postoje mehanizmi za ostvarenje naknade štete i u tome ćemo im, u sklopu zakona, maksimalno izaći u susret

Maksimalno će se paziti da se dužnika zaštiti od manipulacija, eventualne dvostruke naplate, mogućih krivotvorina ili šikaniranja u provođenju postupka. Ipak, naglasak je na tome da se obveze moraju naplatiti, odnosno izvršiti

PIŠE: **IVANKA TOMA**

SINMIJO: BORIS ŠČITAR/PIXSELL

inistar pravosuđa, Orsat Miljenić, jedan je od članova Vlade Zorana Milanovića koji su najdulje odolijevali zahtjevima za intervju. U prvom ministarskom razgovoru, koji je dao Večernjem, ministar Miljenić je prezentirao novi ovršni sustav, izložio motive zbog kojih je završio odvjetnički ured i ušao u izvršnu vlast, iznio plan obeštećenja žrtava holokausta te poručio pravosudnim tijelima da paze kako troše jer neće biti rebalansa proračuna.

:: Uvodite novi sustav ovrha. Što nas čeka?

Prvo je i osnovno da se obaveze moraju obaviti i dugovi platiti. Zadaće države i sudstva da to osigura. Međutim, pritom se mora osigurati i zaštita prava i dostojanstva dužnika. Bez učinkovite ovrhe nema učinkovitog pravosuđa i nema pravne sigurnosti i funkcionirajućeg pravnog poretka. Razmislimo samo o tome koliko je tvrtki propalo i radnih mjesta izgubljeno jer sustav ovrhe nije funkcionirao ili nije bio dovoljno brz. Smatram da se postojeći sustav može popraviti, unaprijediti i da nije potrebna privatizacija jedne od funkcija države, a u ovom je slučaju to provođenje ovrha.

:: Ukidanje javnih izvršitelja sigurno se neće svjeditelj oporbi.

To je oporbin problem. Ovdje nije riječ o tome što se nekomu sviđa ili ne, nego o tome da sustav bude efikasan, ali i da se pritom vodi računa o pravima i dostojanstvu dužnika. Predviđeni sustav javnih izvršitelja je ozbiljno dovodio u pitanje prava građana i njihovo dostojanstvo. Istodobno je sustav tako bio postavljen da, umjesto da naplatu učini jednostavnijom i bržom, samo bi je otežao. Moram istaknuti da je istodobno donesen i, pojednostavljeno rečeno, zakon o naplati potraživanja putem Fine koji daje dobre rezultate. Pokazalo se da uz to ima prostora za poboljšanje. Ostavit ćemo klasičnu sudsku ovrhu, ali će veći naglasak biti na naplati putem Fine. Maksimalno će se paziti da se dužnika zaštiti od manipulacija, eventualne dvostruke naplate, mogućih krivotvorina ili šikaniranja u provođenju postupka. Ipak, naglasak je na tome da se obveze moraju naplatiti, odnosno izvršiti.

:: Što će biti s imenovanim javnim izvršiteljima?

Kad je riječ o javnim izvršiteljima, njih 68 koji su bili imenovani, to su osobe koje nisu svojom krivnjom dovedene u položaj da neće moći realizirati poslovne planove, a time i ostvariti zaradu na koju su računale. Legitimna je želja za zaradom i bolje plaćenim poslom. Većina se, prema našim saznanjima, i dalje bavi poslom kojim su se i prije bavili. Međutim, ako su neki od njih pretrpjeli štetu zbog odluke o odustajanju od ovršiteljske službe, postoje mehanizmi za ostvarenje naknade štete i u tome ćemo im, u sklopu zakona, maksimalno izaći u susret.

:: Koliki je iznos Fina lani naplatila?
Precizne podatke neću iznositi, to prepuštam Fini, ipak je riječ o njihovom poslovanju. Mogu samo reći da je naplaceno više od deset milijardi kuna. U tom su iznosu sva potraživanja, od potraživanja pravnih osoba, tvrtki, do potraživanja građana. Na početku bilo je određenih problema, posebice u odnosu na primanja građana koja se ne smiju plijeniti, ali su ti problemi uglavnom otklonjeni. Uvest ćemo strožu kontrolu postupanja kako bi se izbjegla zloupotreba, krivotvorenje i posebice dvostruka naplata.

Razmislila li Vlada o zaštiti građana

koji su zbog krize prisiljeni pristajati na nepovoljne kredite? O tome, primjerice, govori druga Franak. Ovo je pitanje izvan okvira pravosuđa. Na pravosuđu je utvrđivanje činjenica. No, postoje drugi mehanizmi, od socijalnih do nadzornih kojima država može i treba intervenirati ako su određene skupine sustavno stavljene u nepovoljni položaj i ako su eventualno oštećene u svojim pravima. U tom smjeru su odredbe Zakona o zaštiti potrošača, tržišnom natjecanju, različiti nadzorni mehanizmi i slično. U ministarstvu razmišljamo i o donošenju zakona o osobnom stečaju ili stečaju potrošača.

:: Dakle, ipak će se uesti osobni bankrot i financijski tutori onima koji troše preko mogućnosti?

Razmišljamo o tome, ali se pritom mora uzeti u obzir puno elemenata. Ne može se na ovu problematiku gledati samo s uskog aspekta pravosuđa, nego treba uzeti u obzir i socijalni, gospodarski aspekt. Treba razgovarati i sa socijalnim partnerima i vidjeti što oni o tome misle. U sklopu izrade novih rješenja za pitanje ovrhe i stečaja, donijet ćemo odluku i o mogućem uvođenju ovog instituta.

:: Izgleda li pravosuđe bitno drukčije sada s pozicije ministra nego je izgledalo prije četiri mjeseca kada ste još bili odvjetnik?

Bitno drukčije. Odvjetnici su samo mali segment pravosuđa. Odvjetniku je uvijek na prvom mjestu stranka i ne brinete se ni o kakvim drugim okolnostima osim da u sklopu zakona izaberite klijentu što bolji rezultat. Pritom koristite sustav pa i njegove eventualne nedostatke. Kao ministar gledate potpuno drukčije, sustav mora funkcionirati, moraju se štiti prava svih građana, ali i svih djelatnika u pravosuđu, ukoliko imate sve na brizi: od proračunskih ograničenja, kadrovskih, psiholoških, preuzetih međunarodnih obaveza do zatečenog stanja u pravosuđu i odnosa do općenitog stanja u društvu.

:: Je li dobro poslovala vaša odvjetnička kancelarija?

O tome je teško govoriti, što je nekome puno, drugome je možda malo, međutim bio sam iznimno zadovoljan i poslovanjem i kolegama i uopće odvjetničkim poslom.

:: Kakav vam je sada status u Odvjetničkoj komizi?

U skladu sa zakonom odvjetnički status mi je u mirovanju, a moj ured preuzela je jedna kolegica. O tom dijelu života niti

Droga je zlo i njezinu raširenost treba suzbijati. Tu nema dvojbe. Ali postojeće zakonsko rješenje fokus stavlja na žrtve. A oni trebaju biti u zoni prekršaja

ne razmišljam. Ovaj posao je toliko intenzivan da mi se, poslije ni tri mjeseca mandata čini kako nikad ništa drugo nisam niti radio.

:: Tko još ostavlja uspješan posao i preuzima funkciju koja predviđa cjelodnevnim angažmanom za fiksnu mjesečnu plaću?

Kada se racionalno gleda, onda je to odluka koja sadrži brojne minuse, od financijskog i obiteljskog pa do segmenta gubitka slobode. Najveći minus je s obiteljskog aspekta jer sam premlao kod kuće, i to je najveća žrtva. No, postavimo stvari drukčije. Tko bi odolio izazovu i prilici da, umjesto da sjedi i kritizira, pokuša nešto učiniti i promijeniti? Ja nisam. I nisam požalio, iako sam sva-

radim po desetak sati, ali ipak svako jutro sa zadovoljstvom idem na posao

ki dan po desetak sati na poslu, svako jutro sa zadovoljstvom idem na posao. Kad sam odlazio iz državne službe prije osam godina, počeo sam od nule i bilo mi je dobro pa mi neće biti problem to ponoviti nakon isteka mandata.

:: Kako je, uz Freda Maticu, biti jedini nestranački ministar?

Nestranački sam, ali iz kvote SDP-a, stranke koja je najbliža mojim svjetonazorima. Svi ministri, tako i ja, provode program Vlade, odnosno vladajuće koalicije. S tim nemam baš nikakvih problema. Također, svi ministri su političari, bez obzira na to pripadaju li ili ne nekoj stranci.

:: Je li za ulazak u Vladu bilo presudno poznanstvo s premijerom Zoranom Milanovićem?

Bitno je s kim ćete raditi i kakvi će vam biti odnosi, no presudna je bila Vladina politika i program. Važno je imati povjerenja u ljude s kojima idete u neki projekt, a ja to u ovoj situaciji apsolutno imam. Ne govorim samo o premijeru nego i ostalim kolegama. U ostatku je presudio izazov i to što nisam želio ostati stajati sa strane kada se pružila prilika da nešto učinim. Mogao bih reći i da sam preuzimanjem funkcije ministra pravosuđa na neki način zakrožurio svoj profesionalni put. Počeo sam raditi u državnoj upravi, pa izašao iz nje prije osam godina kao zamjenik ministra, a sada se vraćam kao ministar.

:: Otkad znate premijera?

Od sredine devedesetih kada smo obojica radili u Ministarstvu vanjskih poslova. Obojica smo pravnici, znimali smo se za međunarodne odnose i od početka smo vrlo dobro komunicirali. S nekim ljudima se jednostavno nadete, a s nekima ne.

:: Što je bio motiv za ukidanje kaznenog djela posjedovanja droge za osobu u uporabu i seljenja posjedovanja u Prekršajni zakon?

Nakon analiza i promišljanja, odlučili smo da se to učini. I to je dobra stvar. Ljudi iz prakse, prije svega Državno odvjetništvo i policija traže godinama prebacivanje količina za osobu u uporabu iz kaznene u prekršajnu sferu. Tijekom zadnjih izmjena Kaznenog zakona to je predlagala i stručna radna skupina koja je radila na izmjenama. Droga je zlo i njezinu raširenost treba suzbijati. Tu nema dvojbe. No, postojeće zakonsko rješenje fokus stavlja na žrtvu, umjesto da se snažnije bavimo dilerima i onima koji organiziraju krijumčarenje i ilegalnu trgovinu drogom. Treba podsjetiti i na to da je do 1996. posjedovanje droge u Hrvatskoj bio prekršaj, a ne kazneno djelo. Otkad je posjedovanje droge postalo kazneno djelo do danas, dobili smo samo stigmatizaciju žrtava i to da se u 70 posto predmeta kazneno pravo bavi stvarima koje uopće ne trebaju biti u njegovoj domeni, a na problem dostupnosti i konzumiranja droge to uopće nije utjecalo. Upravo suprotno, on je rašireniji nego što je bio. Treba reći i to da ne legaliziramo droge, nego se samo jedno ponašanje iz kaznene seli u prekršajnu sferu.

:: Kako su suci reagirali na najavljene izmjene zakona jer im se uzimaju predmeti koji su zapravo vrlo jednostavni, ali statistički izdašni?

Želimo učinkovitije i brže sudove, a da se kazneni sudovi bave težim predmetima. To čuva dignitet suda i postupka. Nije dobro ako se kapacitet suda, posebno županijskih, troši na bogatelnim predmetima.

:: Je li istina da je na županijskim kaznenim sudovima više od 40 posto svih predmeta posjedovanje droge ili jed-

Odvjetnički status mi je u mirovanju, a moj ured preuzela je jedna kolegica. O tom dijelu života nihi ne razmišljam. Ovaj posao je toliko intenzivan da mi se, poslije ni tri mjeseca mandata čini kako nikad ništa drugo nisam nihi radio

NE LEGALIZIRAMO DROGE! ŽELIMO SE ŽEŠĆE BAVITI DILERIMA I KRIJUMIČARIMA

nostavniji oblici preprodaje koji ne obuhvaćaju organizirane skupine?

Postotak je i veći. Otprilike 60 posto svih predmeta su takvi. No, treba reći da tu nije samo posjedovanje za osobu u upotrebu ili prodaja malih količina, nego ima i vrlo ozbiljna slučajeva posjedovanja za preprodaju. Generalno je upitno treba li se županijski sud baviti takvim, zapravo, pravno nedostojnim predmetima. Njima se trebaju baviti općinski sudovi, a županijski najtežim kaznenim djelima.

:: Da ste sad opet na televiziji i suočeni s pitanjem jeste li probali lake droge, biste li opet izbjegli izravan odgovor uz napomenu kako je pitanje nezgodno i da ne želite stati krive poruke?

Vjerojatno bih drukčije reagirao, ali bih, u biti, rekao isto. Dakle, lagati neću, ali ne želim niti slati pogrešne poruke mladima. Stvar je slijedeća: droga je zlo i nitko je ne treba konzumirati. Treba raditi na tome da mladi ne dolaze u doticaj s drogom i da je ne konzumiraju. **:: A što su rekli kada ste došli kući?** Razgovaramo kod kuće o mnogo čemu pa smo i o tome. Imam troje djece u dobi od šest do četrnaest godina i mislim da s dječom treba o svemu razgovarati. Ne samo o drogi nego i o alkoholu, cigaretama, nasilju i mnogim drugim stvarima kojima su danas djeca izložena. U obitelji se može napraviti najviše.

:: Što će biti s povratom imovine strancima, posebno nakon što je predsjednik države, dr. Ivo Josipović, govorom u Knesetu istaknuo potrebu obeštećenja žrtava holokausta?

Ovo pitanje ima nekoliko segmenata. Odlukom Ustavnog suda iz 1998. rečeno je kako su zakonske odredbe neustavne i da su stranci u povratu u imovine izjednačeni s hrvatskim državljanima. Kasnijim sudskim odlukama, i to najprije Upravnom suda, a onda revizijom na Vrhovnom sudu, taj je stav potvrđen. Može se, stoga, reći da je izjednačavanje stranaca s domaćim državljanima dio pravnog poretka Hrvatske. U tom smislu bi trebalo korigirati zakon. Međutim, treba reći i da je svaki povrat

suverena državna odluka, i kako nema automatskog prava na povrat. U nekom trenutku država odlučuje da će vratiti imovinu i određuje kako će to učiniti. Tako je u svakoj postkomunističkoj državi potpuno drukčije riješeno pitanje povrata.

:: Kako ocjenjujete naš zakon o povratu?

Hrvatska je donijela zakon koji po mom sudu nije bio dobar, njime u mnogim situacijama nije ispravljena nepravda već je nanosena nova, kao npr. u slučajevima stanara koji nisu dobili mogućnosti otkupiti stanove u kojima su živjeli jer je napravljena razlika između konfisciranih i nacionaliziranih stanova. Međutim, to je bila tadašnja politička odluka, uspostavljeni su novi pravni odnosi i sada se teško može nešto promijeniti, prije svega zbog nedostatka novca.

Treba reći da su 1945. doneseni brojni propisi kojima su poništena rješenja o raspolaganju imovinom što su ih donijela tijela NDH i drugi fašistički režimi u bivšoj Jugoslaviji. Tada su, zapravo, vraćene sve nekretnine, odnosno imovina koja je bila oduzeta. To što je ona poslije nacionalizirana, konfiscirana, to uređuje zakon o kojemu smo govorili. Obeštećenje žrtava holokausta je otvoreno i pitanje smatra li Hrvatska time da je slijednica NDH. Naravno da Hrvatska nije slijednica NDH i upravo bi se zato radilo o simboličnom obeštećenju i potpori židovskoj zajednici u RH koje

nije klasična odšteta, nego je priznanje stradanja jednog naroda i njegove žrtve, priznanje židovskoj zajednici i izražavanje želje da ona što bolje funkcionira kao sastavni dio našeg društva.

:: Nedavno su sudovi u Zagrebu donijeli odluku o izručenju Čečena ruskim tijelima Austrije, no poništili ste ju i predali ga Austrijancima koji su mu dali azil smatrajući da je u Rusiji izložen političkom progono. Bi li se moglo zaključiti da ne postujete odluke sudbene vlasti?

Nipošto. Svatko je postupao u okvirima svoje nadležnosti. Nisam promijenio odluku sudova, nego sam kao zadnja instanca, u sklopu svoje nadležnosti, odlučio da ga se ne izruči Ruskoj Federaciji. O svim detaljima vezanim uz taj predmet ne mogu govoriti, međutim, pri donošenju te odluke bilo je važno nekoliko elemenata. Ona je utemeljena na međunarodnim konvencijama i u skladu s našim nacionalnim interesima. S jedne strane Ruska Federacija kao nama prijateljska zemlja ima legitiman zahtjev za izručenje, a s druge strane, Austrija kao članica EU, u koju mi ulazimo, toj je osobi već dala azil koji mi moramo poštovati. Kada smo sve uzeli u obzir, odlučili smo ga vratiti Austriji i uspostaviti stanje koje je bilo prije.

:: Proračun je tanak, a Vlada na svim stranim stranama traži štednju. Što to znači za pravosuđe?

Proračun kakav je napravljen jedini je moguć. Jednostavno, svi zajedno smo preduro trošili više nego što smo smjeli. To se odnosi i na pravosuđe. Proračun od nas zahtjeva veliku financijsku disciplinu, kako u Ministarstvu pravosuđa, tako i u sudovima i državnim odvjetništvima.

Svi su oni proračunski korisnici, dobili su razreze, znaju koliko im ide novca, i u tim se okvirima moraju kretati. Ako se novac potroši sada, neće ga biti na kraju godine. To svima mora biti jasno. Financijska disciplina je nužna i neće biti izvanrednih plaćanja i povećanja proračuna.

Bitno je s kim radite i kakvi su odnosi, no za mene je bila presudna Vladina politika i program. Važno je imati povjerenja u ljude

Simbolično obeštećenje je potpora židovskoj zajednici u RH i nije klasična odšteta, nego je priznanje stradanja naroda